

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Chronologiae Veteris Testamenti Accvratvm Examen
Augustißimæ, Invictissimæq[ue] Domui Austriacæ
Dicatvm**

Philippi, Henricus

Coloniae Agrippinae, 1637

5. Mathathia & filijs eius Machabæis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64340)

suam Regiam reuertitur, ac iterum paucis annis imperat. Sequentes Asiae ac Syriae reges, post Machabæorum tempora vixerunt: idcirco eos missos facio, quia ad sacrarum literarum intelligentiam, non multum refert, accuratius eorum annos indagare. Vide tabulas expansas, in quibus sicut & hac atque præcedente quæstione, si quandoque vnius anni parachronismum iueneris, dabis veniam meæ oscitantia, & calculos tuos subtilius dispones.

QVÆSTIO V.

De Mathathia & filijs eius Machabæis.

1. **T**Orniellus ad annum m. 3887. num. ii. & Salianus ad ann. 3888. num. io. censent ea, quæ de Mathathia referuntur, fieri cœpisse sub finem anni Græcorum 145. nempe cum iussu Antiochi, idolum altari Dei fuisset impositum die 15. Casleu, & templum profanatum die 25. eiusdem, vt refertur 1. Machab. i. vers. 57. & 62. Quod neque certum est, neque improbabile. Ego initium principatus illius, refero ad annum illum 145. regni Græcorum, ante Christum 168. finem & mortem, ad annum sequentem, qui erat ante æram Christi 167. Vtrum anno integro Ducis officio functus fuerit, mox inquiram.

Initium principatus Mathathia.

2. Iudas Machabæus ex quorundam opinione, suscepit principatum anno 147. regni Græcorum circiter ineunte, Olymp. 153. quarto imminente, & præfuisse 5. annos Chronologicos. Est Tornielli in Annalibus & Tabulis. De anno illo 147. probat suam opinionem: quia Mathathias principis munere fungi cœpit & sanctam legem propugnare, circa vel post mensem nonum anni 145. Græcorum, annumque integrum Ducem egit: ac proinde Iudas non nisi anno Græc. 146. quasi elapso, ad populi gubernationem accessisse videtur. Cum enim facer historicus lib. i. cap. i. narrasset Tyranni rabiem, & sacrilegam templi violationem, subiungit cap. 2. *In diebus illis surrexit Mathathias &c.* Iosephus autem lib. 12. Antiq. cap. 8. disertè tradit, eum exacto sui principatus anno, mortuum esse. Quod ad initium principatus Iudæ attinet Torniello subscribit Salianus.

Tempus principatus Iudæ Machabæi.

3. Hæc tamen certa non sunt, potuit enim auctor lib. i. Machabæorum vti prolepsi, & ea prius expedire, quæ in communi ad persecutionem ab Antiocho excitaram spectant, quàm ad Mathathia heroica facta descenderet. Esto sæuiente quidem illa tempestate, sed templo necdum profanato, Mathathias Tyranni conatibus cœperit oblistere. Quem sensum commodè recipiunt illa verba: *In diebus illis*, quasi dicatur: sub idem fere tempus, quo furor Epiphanis

P.
H. Philippi

Chronologia
vet. Testamenti

A IV
17^a

piphanis modo narrato, in Israelitas grassabatur. Aliud forer si fuerit ceteri
beret: post dies illos. Ad Iosephi testimonium bene responderet Salius, quod
liud nolle, quam vno duntaxat anno Mathathiam principatum duntaxat
vtrum autem annus ille completus fuerit, nec ne; aliunde quam ex Iosephi
dagandum. In textu Græco, nihil de anno integro habetur, sed tantum
præfuisse *Evva vrdy*, vnum annum.

4. Equidem cum ea complector animo, quæ sub Iuda contigisse videtur
cap. 3. & 4. libri primi, autumo bonam partem anni 146. Græcorum 147. an-
se, antequam Lyfias anno 148. cum 60000. peditum Iudæam invaderet.
dam proinde inijsse principatum circa annum 2. Olymp. 133. Hæc enim
146. Græcorum, & administrasse sex circiter annos, nempe vltimo ad exitum
regni Græcorum 152. ab anno ante æram Christi 167. vsque ad 160.

Ionathas
quo anno
sumpsit
principatū

5. Ionathæ primordia referenda puto ad annum Græcorum 152. Tor-
niellus, & addit eum annum fuisse 1. Olymp. 135. & 2. Eupatoris
hæc ego verò cum Petavio in tabulis, id anno 4. Olymp. 134. & 2. Demetrii
successerat Eupatori adscribo; quia communem regni Græcorum epocham
vno anno citius figo, quam Toriellus & Salius, rationibus facta locum.
Deinde certò constar, sublato è vitis Eupatore, Demetrium ad regnum
nacula sedisse, quando Ionathas populi tutelam accepit, ex 1. Mach. 9. 11.
Demetrius audita cæde Nicanoris dicitur Bacchidem & Alcimus in Iudæam
Iudæam, cum dextro copiarum cornu, qui in mense primo anni centesimo
gesimi secundi applicauerunt exercitum ad Ierusalem. Tunc adhuc vinctus
quidem posuerat castra in Laifa. v. 3. Quod ipsemet Toriellus agnoscit, quod
num. m. 3894. num. 1. & bene aduertit (contra Canum lib. 2. de Iuda. v. 1.
cap. 11. ad 4. principale) Iudam Machabæum cecidisse, non sub fine, sed
ca initium anni 152. Græcorum, quem ferè totum ait pertinere ad antequam
mum Ionathæ. Nec immeritò: nam finis cuiuslibet anni Græcorum
bat in hiemem iuxta stylum libri primi Machabæorum. Ionathas enim
berno tempore, ea commodè gerere non potuit, quæ de illo referuntur in
cap. 9. antequam Alcimus anno Græcor. 153. mense secundo præcepit de Ierusalem
mus sancta interioris. ibid. v. 54. Præfidet autem genti suæ Ionathas anno
anno ante Christum 161. vsque ad 143.

Tempus
principa-
tus Iona-
thæ.

Principa-
tus Simo-
nis.

6. Tamen si Ionathas occisus sit à Tryphone hieme, qua in Iudæam
multa valde; atque adeo sub finem anni 169. Græcorum, & ab eo tempore
mon functiones Ducis obire cœperit; vt indicat liber 1. Mach. cap. 1. v. 1.
minus epocha principatus Simonis fuit an. 170. Græcorum, vt ex libro
v. 42. his verbis narratur: Anno centesimo septuagesimo ablatum est iugum genti
Israel. Et cœpit populus Israel scribere in tabulis & gestis publicis, annu primum

ne &c. Quæ annorum connexio rursus sancitur cap. 14. v. 27. *Octava decima die mensis Elul anno centesimo septuagesimo secundo, anno tertio sub Simone sacerdote magno &c.*

7. Idem Simon Machabæus à suo genero nefariè trucidatur anno Græcorum 177. exeunte, utpote *mensis undecimo: hic mensis est Sabbath.* 1. Machab. 16. v. 14. qui mensis incidit in annum ante Christum 135. siquidem annus iste Græcorum 177. inierat ad initium Veris, siue mensis Nisan anno ante Christ. 136. Deinde Simoni absque interregno in principatum successit Ioannes Hircanus corrente anno sabbatico, ut refert Iosephus lib. 13. Antiq. cap. 5. & 16. qui annus sabbaticus cœperat anno ante Chr. 136. Sic principatum gessit Simon octo circiter annos, ut ex Iosepho & Eusebio notat Petavius lib. 10. cap. 53. utpote ab anno ante Chr. 143. usque ad 135.

Ioannes Hircanus.

8. Obijciat quispiam, ex Petavio lib. 4. Rationarij cap. 19. *Ionatha interfecto hiemis tempore, inquit, cum multum nixisset, Simon summo sacerdotio potitus est, anno 170. postea mense secundo, numeratus est annus 171. ut scribitur 1. Mach. 13. v. 21. 41. 51. Idem tradit lib. 10. de doct. temp. cap. 43. Ergo Simon munus Ducis anno illo 170. Græc. expirante suscepit, anno ante Chr. 142. ac proinde non nisi septem circiter annos suæ genti præfuit; siquidem occisus est anno ante Chr. 135. ineunte. Verum istius argumenti consecutio non congruit cum doctrina Petavij, qui illo cap. 53. disertè Simonis initium ponit anno periodi Iulianæ 4571. hoc est, anno ante Christum 143. eandemque Chronologiam retinet in tabulis, ubi mortem Simonis inscribit anno periodi Iulianæ 4579. ante Chr. 135. regni Græc. 177. exeunti. Denique non docet annum 171. Græcorum mox inijsse, post hiemem illam, qua Ionathas peremptus est, sed proximè post depulsum iugum gentium à cervicibus Iudæorum. Opiniones Tornielli, Salliani & aliorum, in notis suo loco expendemus: hic tantum meminerit Lector, meas rationes ab eorum calculis discrepare, in contexendis Machabæorum annis, eò quod non satis accuratè, initium regni Græcorum & Sabbaticorum ad annos ante Christum alligant.*

Obiectio.

SERIES

P.
H. Philippi

Chronologia
vet. Testamenti

A. IV
17^a

SERIES
REGVM SYRIÆ
A B

ALEXANDRO MAGNO
vsque ad
SIMONEM MACHABÆVM
disposita, & ad Lib. i. Machab.
reuocanda.

Ante Chr.	O- lymp.	Regni Grac.	R. Aeg. Lagi- da.	Reges Syria Seleuc.
312	117	1	13	1
311		2	14	2
310		3	15	3
309		4	16	4
308	118	5	17	5
307		6	18	6
306		7	19	7
305		8	20	8
304	119	9	21	9
303		10	22	10
302		11	23	11
301		12	24	12

Primus rex Aegypti
obitum Alexandri
fuit Ptolemeus, cui
taneur anni 40. 4 menses
Alexandri ad mortem
mæi decurrentes.

Primus rex Syriae
cus Nicanor, tunc
patum annos 31. 11 menses
annum vero 31. 11 menses
pleuit.

SERIES REGVM SYRIÆ.

Ante Chr.	O-lymp.	Regni Grac.	R. Aeg. Lag.	Reges Syria Seleuc.	Ante Chr.	O-lymp.	Regni Grac.	Reges Aeg. Phil.	R. Syria Soter
300	120	13	25	13	280	125	33	5	2
299		14	26	14	279		34	6	3
298		15	27	15	278		35	7	4
297		16	28	16	277		36	8	5
296	121	17	29	17	276	126	37	9	6
295		18	30	18	275		38	10	7
294		19	31	19	274		39	11	8
293		20	32	20	273		40	12	9
292	122	21	33	21	272	127	41	13	10
291		22	34	22	271		42	14	11
290		23	35	23	270		43	15	12
289		24	36	24	269		44	16	13
288	123	25	37	25	268	128	45	17	14
287		26	38	26	267		46	18	15
286		27	39	27	266		47	19	16
285		28	40	28	265		48	20	17
284	124	29	1 ^a Phil.	29	264	129	49	21	18
283		30	2	30	263		50	22	19
282		31	3	31 ^b Soter.	262		51	23	20 ^c Theos
281		32	4	1	261		52	24	2

^a Pro. Philadelphus rex II. Ægypti mortuo parente regnat annos 37.
^b Secundus in serie Seleucidarum regnavit Antiochus Soter, Seleuci Nicanoris F. annos 19.
^c Rex III. in Syria fuit Antiochus II. Theos Soteris F. annos 15.
 Lib. Machab. Add Phila-

19.
H. Philippi

Chronologia
vet. Testamenti

A IV
17 a

Ante Chr.	O-lymp.	Regni Græc.	R. AEg. Phil.	Reges Syriae Græc.	Ante Chr.	O-lymp.	Regni Græc.	R. AEg. Phil.	Reges Syriae Græc.
260	130	53	25	3	242		71	6	
259		54	26	4	241		72	7	
258		55	27	5	240	131	73	8	
257		56	28	6	239		74	9	
256	131	57	29	7	238		75	10	
255		58	30	8	237		76	11	
254		59	31	9	236	136	77	12	
253		60	32	10	235		78	13	
252	132	61	33	11	234		79	14	
251		62	34	12	233		80	15	
250		63	35	13	232	137	81	16	
249		64	36	14	231		82	17	
248	133	65	37	15	230		83	18	
247		66	Euer. I d	Calli. I e	229		84	19	
246		67	2	2	228	138	85	20	
245		68	3	3	227		86	21	
244	134	69	4	4	226		87	22	
243		70	5	5	225		88	23	

d Philadelpho successit filius eius Euergetes, I. rex Ægypti à Lagide III. regno 26. annos imputo.
 e Paulo post obitum Philadelphi, Seleucus II. Callinicus Æg. F. rex III. imperat, anno regni 20. decessit.
 f In regem Syriae quinto loco euectus Seleucus III. Ceraunus Callinici annos imperat,

Ante Chr.	O- lymp.	Regni Grac.	R. Aeg. Euer.	Reges Syria Ant.M.	Ante Chr.	O- lymp.	Regni Grac.	Reges Aeg. Phil.	R. Sy- ria Ant.M.
224	139	89	24	1 g	206		107	16	19
223		90	25	2	205		108	17	20
222		91	26	3				Epip.	
221		92	1 h	4	204	144	109	1 i	21
					203		110	2	22
220	140	93	2	5	202		111	3	23
219		94	3	6	201		112	4	24
218		95	4	7	200	145	113	5	25
217		96	5	8	199		114	6	26
216	141	97	6	9	198		115	7	27
215		98	7	10	197		116	8	28
214		99	8	11	196	146	117	9	29
213		100	9	12	195		118	10	30
212	142	101	10	13	194		119	11	31
211		102	11	14	193		120	12	32
210		103	12	15	192	147	121	13	33
209		104	13	16	191		122	14	34
208	143	105	14	17	190		123	15	35
207		106	15	18	189		124	16	36

g Syria VI. regem habuit Antiochum III. cognomine Magnum Cerauni fra-
trem, annos 36. solidos & bona parte trigefimi septimi.

h Inter Ægypti reges quartum locum tenuit Pto. Philopator, qui & Eupator
Euergetæ I. F. annis 17.

i In serie Lagidarum quintus in Ægypto regnavit Pto. Epiphanes Philopato-
ris F. annos 23. solidos, vicifimum quartum non absolvit.

ddd 2

Septi-

P.
H. Philippi

Chronologia
vet. Testamenti

A IV
17^a

Ante Chr.	O- lymp.	Regni Græc.	R. AE- gyp- Epiph.	Reges Syria.
188	143	125	17	37 Philop.
187		126	18	1 k
186		127	19	2
185		128	20	3
184	142	129	21	4
183		130	22	5
182		131	23 Philop.	6
181		132	1 l	7
180	150	133	2	8
179		134	3	9
178		135	4	10
177		136	5	11
176	151	137	6	1 m Epiph.
175		138	7	2
174		139	8	3
173		140	9	4
172	152	141	10	5
171		142	11	6
170		143	12	7
169		144	13	8

k Septimus inter
cidas Seleucus V. Philop.
Antiochi Mag. F. v. m.
fui parentis complens
lios XI. ad regni p
cula ledit.

l Sexus à mo
xandri Pro. Philop.
lopatoris F. regum
administruit annu

m Regni Syria
num confcedit colu
dine Antiochus IV. m
mento Epiphane
lopatoris, Antiochi
anno Græcorum 177.
bet liber 1. Mach. cap.
& ad 12. annum regni
nit, minimum v
num Græc. 149. qu
se constat. 1. Mach. 1.

Ante Chr.	Olymp.	Regni Græc.	R. Aegypti Philo.	R. Syria Epiph.	Machabei Matha.	
168	153	145	14	9	1	n Anno Græc. 146. moritur Mathathias 1. Mach. 2. v. 70. cui succedit Iudas eius filius. 1b. cap. 3. ver. 1.
167		146	15	10	1 n	Ducis officio fungitur sexcentium.
166		147	16	11	2	o Antiochus V. Eupator IX. rex Syriae parenti suo Epiphani succedit anno Græc. 149. 1. Mach. 6. v. 16. & 17. Thronum regium occupat biennio.
165		148	17	12	3	
164	154	149	18	Eupat. 1 o	4	
163		150	19	2	5	
162		151	20	Demet. 1 p	6	p Demetrius Soter. Seleuci Philopatoris filius, fit X. rex Syriae anno Græcor. 151. 1. Mach. 7. v. 1. Annos 11. regni moderatur habenas.
161		152	21	2	1 q	q Ionathas frater Iudæ Machabæi, principatum obtinet anno Græc. 152. & gubernat ann. 18.
160	155	153	22	3	2	
159		154	23	4	3	
158		155	24	5	4	
157		156	25	6	5	
156	156	157	26	7	6	
155		158	27	8	7	
154		159	28	9	8	
153		160	29	10	9	
152	157	161	30	11 Alex.	10	r Alexander Balas qui & Veles sublato Demetrio euadit xi. rex Syriae, ann Græc. 162. 1. Machab. 10. ver. 52. & 57. Regnat quinquennium.
151		162	31	1 r	11	
150		163	32	2	12	
149		164	33	3	13	

ddd 3

Deme-

P.
M. Philippi

Chronologia
vet. Testamenti

A IV
17 a

QVÆST. CHRONOLOG.

Ante Chr.	Olymp.	Regni Græc.	R. Aegypti Philo.	R. Syria Alex.	Machabæi Ionat.	
148	158	165	34	4	14	f Demetrius II. rot. Demetrius XII. rex Syria. parum ad pacem no Græc. 165. Machab. 11. v. 19. & cetera quinque.
147		166	35	5	15	i Prob. Emergen. Physicon VII. Machab. 11. v. 20. & cetera quo Demetrius tunc Philonem iit. Machab. 11. v. 21. Porro Physicon gem gesticit.
146		167	Physico. I t	Dem. II. 1 f	16	
145		168	2	2	17	
144	159	169	3	3	18	
143		170	4	4	19	
142		171	5	5	20	
141		172	6	Trypho. 1 x	21	
140	160	173	7	2	22	
139		174	8	3	23	
138		175	9	Sideres. 1 y	24	
137		176	10	2	25	
136	161	177	11	3	26	
135		178	12	4	27	
134		179	13	25	28	
133		180	14	6	29	

vel ineunte, quia quartus eius annus incidit in primum Hircani.
 z Simon Machabæus occisus est anno Græc. 177. expirante, hoc est ante Chr. 135. cui succedit filius suus Ioannes Hircanus.

NOTÆ ET QVÆSTIONES
CHRONOLOGICÆ,
IN LIB. I. MACHABÆOR.

CAPVT I.

V.1. **D**ostquam percussit Alexander Philippi Macedo, qui primus regnauit in Græcia egressus de terra Cetim Darii regem Persarum & Medorum. Alexander Magnus dicitur primus in Græcia regnasse, intellige subuerso Persarum & Medorum imperio: alioqui plures ante eum reges in Græcia fuerunt, sed non erant Monarchæ. Percussit autem Darii Alexander anno ante æram Christi 331. Vide dicta in Dan. cap. 4. q. 5. num. 3.

*Quo sensu
Alex. M.
dicatur
primus re-
gnasse in
Græcia.*

Verf. 8.

1. Regnauit Alexander annis duodecim, & mortuus est. Sicut David habuit duo regnandi primordia, alterum, quo in Iuda, mortuo Saule, principatum adeptus est; alterum, quo omnibus tribubus Israel imperare cœpit. 2. Reg. 5. ver. 4. Ita Magnus Alexander primum mortuo suo parente Philippo, in regnum Macedoniae successit anno ante Chr. 336. Deinde Monarchiam à Persis ad Græcos transtulit, vel denotio ad Gaumela Dario Codomanno anno ante Christ 331. vel potius anno sequenti, Dario interempto, & capta Babylone. A priore initio regnauit annos 12. ut hic v. 8. exprimitur, & supputat S. Hieronymus Dan. 11. litera A. A posteriore exordio, sex tantum aut septem annos imperio potitus est. Si quidem excessit ann. ante Chr. 324. ut alibi clarè ostendi.

*Duo re-
gnandi pri-
mordia
tribuitur
Alexand.*

2. Nec obstat quod Strabo, sub finem lib. 15. Alexandrum, dicat euerfo Darii, regnasse 10. aut 11. annos: hi enim proueniunt, à clade, quam Alexander ad Granicum amnem intulit Darii anno 3. Olymp. 111. ut testatur Diodorus. Hoc etenim fuit initium euerfionis Darii, quale initium quidam assignant excidij Niniues, quando à Cyaxare victi sunt Assyrij, annis non paucis antequam Ninus euerteretur.

Verf. 11.

Et exijt ex eis radix peccatrix Antiochus illustris, filius Antiochi regis, qui fuit Romæ obses & regnauit in anno centesimo trigesimo septimo regni Græcorum.

1. Saitanus ad annum m. 3879. num. 5. notat hunc annum 137. à nonnullis coniungi cum anno 2. Olympiad. 151. quos ipse sequitur, & initium regni Euphphanis tribuit anno ante Christi æram 175. Ego vero istum annum 137. regni

P.
H. Philippi

Chronologia
vet. Testamenti

A 1 V
17 a

Ann. 137.
regni
Græc. an-
num 1. O-
lymp. 151.
renocatur.

regni Græcorum reuoco ad annum 1. Olymp. 151. cum Eusebio & omnibus
hjs, qui annos Græcorum deducunt ab anno 1. Olympiadis 137. excludunt
initio regni Græcorum vsque ad hunc annum 137. exclusiue, efficitur
da 34. Olympiades, hoc est, anni 136. solares.

2. Torniellus in tabulis eodem ordine ponit annum 1. Antiochi Syro-
nis, 137. regni Græcor. more Chaldaico, more autem Iudæico 138. Olymp.
Olymp. 151.

Quomodo
hic annus
ab Alex.
M. tempo-
re demu-
catur.

3. Rabanus hunc annum ab epocha Seleucidarum hoc modo deducit
Primus post Alex. Mag. Regnauit Syria, inquit, Seleucus cognomen Antio-
nor, annis 32. Secundus Antiochus qui vocabatur Soter annis decem
uem, tertius Antiochus qui vocabatur Theos, regnauit annis quatuordecim
Quartus Seleucus, qui cognom. inatus Gallerius. (Callinicus) filius Antiochi
annis tribus. Sextus Antiochus Magnus, quem scripsum hic, Antiochus
dicit esse patrem, qui frater erat Seleuci Cerauni, & filius Seleuci Callinici
gnauit annis triginta sex. Septimus Seleucus, qui & Philopator cognomen
tus est annis duodecim: post quem Antiochus Epiphanes, qui & piacens
ue Nobilis dicitur frater Seleuci Philopatoris & filius Antiochi Magni
nis 11. &c. Colligitur, inquit, omne tempus regni Græcorum, à primo anno Seleuci
noris vsque ad initium regni Antiochi Epiphani annicentum triginta septem. Lecto-
rent Lyranus & Hugo. Ego vero Seleuco Nicanori tribuo annos 34. Chro-
nologicos, Antiocho Magno 37. Philopatori 11. in reliquis eorum temporibus
subscribo. Calculus autem Lyranon non videtur procul abesse à delirio
137. annos ab Alexandro Magno deducere conatur, contra omnium
corum fidem.

Quotus
hic suprit
annus
ante Chr.

4. Porro hic annus 137. Græcorum iniit anno ante Chr. 176. Cyclo
lis 2. lit. Dom. E. Cyclo Lunæ 16. Epacta 21. quæ caput anni facti non potest
8. Aprilis, aut fortè 10. Martij, tunc abfuisse demonstrat.
Verf. 21.

In centesimo & quadragesimo tertio anno, subaudi regni Græcorum. Hic
nus inchoabatur anno ante Chr. 170. Cyclo Solis 8. lit. Dom. E. Cyclo Lunæ
3. lit. æquat. M. Epacta 28. exordio mensis Nisan haud multum à die 2. Apr.
remoto.

Hunc annum Salianus componit, cum 4. Olymp. 152. Verbis Conditus
ante vulgarem æram Christi 169. Q. Marcio Philippo 11. & Cn. Servilio
pione Coss. quibus tradit illaram Iudæis cladem, quæ hic ab Iho v. c. dicitur
bitur, & addit Romanorum Legatos tunc in Egypto Antiochum com-
se, quando vt narrat Liuius lib. 5. Deca. 5. Popilius Lenas regem reprobauit

cunctantem, virga quam in manu gerebat circumscripsit, ac prius quam hoc circulo excedas, inquit, redde responsum Senatui quod referam. Obstupefactus rex tam violento imperio, faciam, inquit, quod cenfer Senatui &c. A qua Chronographia non nihil discedo, ratus annum 143. Græcorum cepisse anno ante Christum 170. quo etiam iniit Olymp. 152. tertius, Urbis 584. prædictis Coss. Legationem verò Popilij & alterum Antiochi reditum ex Ægypto in annum 145. differendum puto. Nam vt bene ex Liuiolib. 4. & 5. Decadis 5. aduertit Peratius, hæc Legatio incidit in illud fere tempus, quo cum Perseo debellatum est. Constat autem ante pugnam, qua victus est, Lunarem fuisse defetionem, 3. Non. Sept. vitiosi Calendarij, siue 21. Iunij, stylo Iuliano, quam Sulpitius Gallus Galba Tribunus militum, pro concione prædixerat. Qui charta & ter infallibilis est anni ante Chr. 168. Olymp. 153. primi, Urbis 586. L. Emilio Paulo II. & C. Licinio Crasso Coss. quibus sæua tyrannis Antiochi, grassata est in Iudæos vt hoc cap. narratur à v. 21. vsque ad 29. inclusiue. Vide infra lib. 2. cap. 5.

Verf. 30.

Et post duos annos dierum, misit rex principem tributorum &c. Hoc biennium supputatur ab anno 145. Græcorum, qui ex huius libri Methodo, vna cum mense Nisan oriebatur circiter 11. Martij, anno ante Christum 168. quo victus est Perseus, vt paulo ante notabam.

Verf. 57.

Die decima quinta mensis Casleu, quinto & quadragesimo & centesimo anno ædificauit rex Antiochus abominandum idolum abominationis super altare Dei. Hæc inciderunt in diem circiter 16. Nouemb. fer. 4. anno ante Christum 168. cyclo Solis 10. lit. Dom. B. cyclo Lunæ 5. Epacta 20. currente anno 1. Olymp. 153. vt habet Eusebius, & patet ex dictis q. 2. Non bene suos calculos digesserunt, qui vsque ad annum 2. illius Olympiadis ista remoratur.

Verf. 62.

Et quinta & vigesima mensis sacrificabant super aram, qua erat contra altare. Hæc dies 25. Hebræis erat mensis Casleu, cuius præcessit mentio verf. 57. Romanis autem stylo Iuliano 26. Nou. fer. 7. Nonnulli reijciunt in diem 27. fer. 1.

IN CAP. II. v. 1.

In diebus illis surrexit Mathathias, anno scilicet 145. regni Græcorum, ante Christum epoquam 168.

Verf. 70.

Et defunctus est (Mathathias) anno centesimo quadragesimo sexto, nempe ante communem Christi aram 167. quo Nisan 30. Martij aperiebatur fer. 5. cyclo Solis 11. lit. Dom. A. cyclo Lunæ 6. Epacta 1. Hinc patet Mathathia principatum,

Lib. Machab.

ccc

tum,

Quis sit
annus 145.
regni Gra.
in hist.
Romana.

P.
H. Philippi

Chronologia
vet. Testamenti

A IV
17 a

tum, vnus duntaxat anni fuisse, nec forte integri, eique successisse hadem Machabæum illo anno Græcorum 146. siquidem eum patens fuisse principem moriturus declararat, vers. 66. nec vlla ratio suadet fuisse inter obitum Marthæ, & principatum Iudæ. Vide super quæst. 1. & 2.

CAP. III. v. 37.

ET exiit ab Antiochia ciuitate regni sui anno centesimo & quadragesimo. Hic annus 147. Græc. ducit originem ab anno ante Chr. 66. epacta 7. epacta 12. cyclo Solis 12. litera G. cum anni facti exordium non postaret à die 19. Martij, fer. 2.

CAP. IV. v. 28.

ET sequenti anno congregauit Lyfias virorum electorum sexaginta mille. Hic annus 148. Græcorum, quem hic liber accersit à Neomenia Nisan, quæ accedebat ad 6. Aprilis, anno ante Chr. 165. cyclo Lunæ 8. epacta 13. epacta 13. lit. Dom. F. E.

Vers. 51.

Et ante matutinum surrexerunt, quinta & vigesima die mensis noui, (quæst. Casleu) centesimi quadragesimi octauis anni, intellige regni Græcorum, huius triusque libri Machabæorum. Hoc quadrat ad annum ante Christum, quo dies 25. Casleu cadebat in vel propè diem 23. Nouembris. Trentiesimo eodem die 25. eiusdem noni mensis, templum fuerat profanatum, vt Mach. 1. v. 62. quod confirmat versiculus 54. huius capituli. Secundum quoque & secundum diem, in qua contaminauerunt illud gentes, in ipsa reuocatum est. Ezech. cap. 10. v. 5. Qua die templum ab alienigenis pollutum fuerat, contigit eadem die purificationem fieri vigesima quinta mensis, qui fuit Casleu.

CAP. VI. vers. 16.

ET mortuus est ibi Antiochus rex, anno centesimo quadragesimo nono. Antiochus mortuus est ibi Antiochus rex, anno centesimo quadragesimo nono, Antiochia in Syria, in die 27. Martij, haud longè distita fuisse. Antiochus in computatione libri secundi erat adhuc in cursu annus Græcorum 148. Eupator recens in regnum paternum promotus literas ad Iudæos dedit, anno 148. mensis Xantici quinta decima die. Mach. 11. vers. 31. Vnde Antiochum Epiphaniem in Vere sublatum è viuis, atque adeo mortuum esse Græcorum 149. aræ prioris libri, aræ vero posterioris 148. recedunt.

Olymp. 154. primo, instante, quicquid contra Eusebium, sine ratione reclamet Sallianus ad an. m. 3891. num. 2.

Verf. 10.

Et obsederunt eos anno centesimo quinquagesimo Græcorum: ante Christum 163. cum caput anni sacri ad 16. circiter diem Martij applicaretur currente epacta 15. & anno Sabbatico.

Verf. 53.

Esca non erant in ciuitate, eo quod septimus annus esset, hoc est, sabbaticus, anno præcedenti labente 164. ante Christum inchoatus, ut ostendit tabella 2. sabbatica, qu. 3. in Leuit. Manu. Chron. tradita. Vnde patet, ea quæ hic v. 50. & 51. de Bethsura & loco sancto referuntur, gesta fuisse anno sabbatico, antequam iniret primus Semita, in autumno anni ante Christum 163.

CAP. VII. Verf. 1.

Anno centesimo quinquagesimo primo, exijt Demetrius Seleuci filius ab Vrbe Roma, & ascendit cum paucis viris in ciuitatem maritimam, & regnauit illic. Anno ante Christi æram 162. cyclo Lunæ 3. epacta 28. cyclo Solis 16. lit. Dom. B. Neomenia Nisan in vel prope diem 2. Aprilis incurrente, ser. 7. Hic fuit Demetrius Soter, Seleuci fratris Antiochi Epiphani filius, quondam obses datus Romanis, qui specie venationis Vrbe elapsus Tripolim venit, & secundo populi fauore vsus Eupatore & Lysia trucidatis, exercitu & regno potitur.

Verf. 43.

Et commiserunt exercitus prælium tertia decima die mensis Adar, & contrita sunt castra Nicanoris. Nimirum anno 151. Græcorum desinente, iuxta methodum huius libri, qui annus inierat Vere præcedentis anni. Commissus autem est conflictus anno ante Christum 161. iam inchoato cyclo Lunæ 12. Epacta 7. quæ ad 22. Februarij mensem Adar aperiebat: ac proinde prælium initum fuerit circa 5. Martij quia hic annuserat bissextilis, cyclo Solis 17. lit. Dom. A. G. Errat itaque Caluissius, dum Nicanoris interitum adscribit 4. Februarij, anno ante Christum 160.

CAP. IX. v. 3.

In mense primo anni centesimi, & quinquagesimi secundi applicuerunt exercitum ad Ierusalem. Hic annus 152. regni Græcorum ortus est anno ante Christ. 161. quando mensis primus anni sacri, à 23. Martij aut circiter capiebat exordium. Caluissius in 3. editione quadriennij parachronismo laborat, dum hæc tribuit, anno ante Christi æram 157.

(* *)

ccc 2

Verf.

P.
H. Philippi

Chronologia
vet. Testamenti

A IV

172

Verf. 54.

Et in anno centesimo quinquagesimo tertio, mense secundo præcipit Alcimus muros domus sanctæ interioris. Anno ante Ch. 160. cyclo Lunæ 13. epacta 18. Sol. 18. lit. F. cum exordiū anni sacri, non procul abesset, à die 11. Martii. Alcimus secundus iniret circa 11. Aprilis, fer. 5. Itaque rursus habet veteres Caluissius hoc signat anno ante æram Christi 159. siue vtiple computatur ante N. C. Hinc bene colligunt nonnulli recentiorum, contra loquuntur Caluissium. Iudam in pontificatu non successisse Alcimo: cum ex hoc constet, Alcimum vno circiter anno post mortem Iudz, dissolutum præ miserè interiisse.

Verf. 57.

Et vidit Bacchides, quoniam mortuus est Alcimus, & reuersus est ad regem, & terra duobus annis, nempe à mense secundo anni 155. Græcorum, vique ad cursum anni 155. quo anno videtur Bacchides Ionathæ struxisse tabernaculum, & delectis Ionathas quinquaginta è proditoribus interfecit, & hinc Bethsessen.

CAP. X. v. 1.

ET anno centesimo sexagesimo ascendit Alexander Antiochius, qui regnum est Nobilis, & occupauit Ptolemaidam, & receperunt eum & regnauit in Antiochia Christum 153.

Verf. 21.

Et induit se Ionathas stola sancta, septimo mense anno centesimo sexagesimo sollemni Scenopegia. Anno ante Christi epocham 153. cyclo Lunæ epacta 18. Solis 25. lit. Dom. E. D. Qua ratione festum tabernaculorum mensis distabat à die 2. Octob. Sethus refert ad 3. eiusdem fer. 7. Adit hoc mensis quatuor annis, vt Iosephus habet, post mortem Iudz Machabæi. Hoc autem aduentum longè discrepat à veritate: nam stola sancta indutus est Ionathas anno ante vulgarem Christi æram 153. vt indicant cycli Lunæ & Solis, & veluti characteres Caluissius huic anno imprimi. Ad hunc annum 153. si accedantur, exurgeret annus ante Christi epocham 157. quo Iudas interfectus est Ionathæ. Quod si verum esset, Iudas 10. annis præfuisset: siquidem præfuit Ionathæ successit anno ante æram Christi 167. cyclo Solis 11. Lunæ 6. vt notat ipse Caluissius. Quis autem veterum Iudz principum decem annos tribuit? Deinde anno Græcorum 153. quo præcepit Alcimus delectari domus sanctæ, Ionathas mortuo Iuda, principatum tenebat, vt patet Apoc. 9. v. 9. iuncto v. 54. De isto anno 153. tolle decennium, quos Sethus habet in chabæo adscribit, & remanebit annus Græcorum 143, cum tamē colubæ

Sethus hic
errat in
ratione
temporis.

dam non fuisse Ducem, ante obitum Mathathiaz, qui defunctus est anno 146. Græcorum 1. Mach. 2. v. 70. Denique si tantum quadriennium effluxisset ab obitu Iudæ, vsque ad annum 160. regni Græcorum, obiisset Iudas anno Græcorum 156. cum tamen ex dictis liquido appareat eum anno 153. iam pridem fuisse vita functum. Imo Iudam cecidisse anno Græcorum 152. non obscure indicat lib. 1. Mach. cap. 9. v. 3. & sequentibus. Itaque annus iste 160. Græcorum concurrebat non cum quarto vel quinto, sed cum nono à morte Iudæ Machabæi.

Verf. 57.

Et venit (Ptolemæus) Ptolemaidam anno centesimo sexagesimo secundo, supple regni Græcorum, qui iniit anno ante Christum 151. circa 2. Aprilis, quo anno Alexander, sublato Demetrio, vxorem duxit Cleopatram filiam regis Ægypti.

Verf. 67.

In anno centesimo sexagesimo quinto, venit Demetrius filius Demetrii à Creta in terram patrum suorum. Hic annus illuxit, fulgente anno ante Chr. 148. cyclo Lunæ 6. epacta 1. quæ primi mensis caput trahit ad diem circiter 30. Martij. Isto anno Demetrius Demetrii, regno non est potitus sed anno demum 167. Græcorum, vt constat ex cap. 11. v. 19.

CAP. XI. Verf. 19.

ET regnavit Demetrius anno centesimo sexagesimo septimo. Hic erat Demetrius II. Nicator, Demetrii Soteris F. qui regnum adeptus est anno ante Christum 146. cyclo Lunæ 8. Epacta 23. cyclo Solis 4. quando initium anni sacri veniebat in vel circa diem 6. Aprilis.

CAP. XIII. verf. 41.

ANNO centesimo septuagesimo ablatum est iugum gentium ab Israel. & cœpit populus Israel scribere in tabulis & gestis publicis anno primo, sub Simone summo sacerdote, magno duce & principe Iudeorum. Hic annus 170 Græcorum iniit anno ante Christum 143. circa 4. Aprilis, cyclo Lunæ 11. epacta 26. cyclo Solis 7. lit. Dom. F. Isto Ionathas frater Simonis à Tryphone per insidias occisus fuerit anno 163. regni Græcorum, necdum exacto, vt notat Petavius lib. 10. capite 52. & alibi monuimus.

Verf. 51.

Et intraverunt in eam (arcem Ierosolymitanam) tertia & vigesima die secundi mensis anno centesimo septuagesimo primo. Hoc tefero ad annum ante Christum 142. cyclo Lunæ 12. Epacta 7. cyclo Solis 8. lit. Dom. E. cum dies 23. secundi mensis non procul abesset à 15. Maij, fer. 5.

ecc 3

CAP.

P.
H. Philippi

Chronologia
vet. Testamenti

A. IV

17^a

CAP. XIV. v. 1.

A Nno centesimo septuagesimo secundo congregavit rex Demetrius exercitum suum & abiit in Mediam. Anno ante Chr. 141.
Verf. 27.

Octava decima die mensis Elul anno centesimo septuagesimo secundo, cum Simon sacerdote magno &c. nota facta sunt hæc. Tunc ut arbitror Simon constituta est Pontificia dignitas, & Principatus, Hic annus 171. Græcorum, quæ huius libri methodo, sumpsit initium à die circiter 13. Marc. fer. 7. anno ante Chr. 141. cyclo Lunæ 13. Solis 9. lit. Dom. D. C. Sic dies 18. Elul, qui est mensis huius anni facti, haud magno intervallo aberat à die 24. Augusti fer. 3. Quæ Sæthus, hunc diem putant fuisse 25. Augusti fer. 4.

CAP. XV. v. 1.

A Nno centesimo septuagesimo quarto exiit Antiochus in terram partem orientalem. Huic anno 174. regni Græcorum initium dedit annus ante Chr. 174. cyclo Lunæ 15. Solis 11. lit. Dom. A. Epacta 10; quæ innuit primo octiduum quærenda circa diem 21. Martij. Sub finem huius anni 174. Græcorum choato iam anno ante Chr. 138. regnare cœpit Antiochus Sides, si libere credimus, qui 4. annum Sidesæ vult esse primum Ioannis Hircani.

CAP. XVI. v. 14. & 16.

Simon descendit in Iericho, ipse & Mathathias filius eius, & tunc septuagesimo septimo mense vndecimo, hic est mensis Sabarh &c. & duo filios eius. Hic annus ex supputatione huius libri oriebatur ante Christum 136. circa 18. Martij feria 4. cyclo Lunæ 18. Solis 14. lit. Dom. D. Epacta 13. Mensis autem vndecimus iniit anno ante Chr. 135. circa dies 11. Martij feria 5. cyclo Lunæ 19. Solis 15. lit. Dom. C. Epacta 14. Quod præteritur Calvisius anno suo ante Christum natum 33.

Ab initio regni Cyri vsque ad mortem Simonis, siue finem libri primæ habærorum ab Eusebio, S. Hieronymo & pluribus alijs computatur 425. quod cum meis rationibus ad amissum congruit, nempe 425. minis utrimque in numerum adscitis.